

วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

CSI663	การเมืองกับกลุ่มผลประโยชน์	3	(3-0-6)
	Politics and Interest Groups		
วิชาบังคับร่วม	-		
วิชาบังคับก่อน	-		
ภาคการศึกษา	1/2568		
กลุ่ม			
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี		
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ดร.ชาญชัย จิวจินดา	☒ อาจารย์ประจำ	
อาจารย์ผู้สอน	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร	☒ อาจารย์ประจำ	☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน		☒ ในที่ตั้ง	☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	12 สิงหาคม 2568		

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้ศึกษามีความรู้และเข้าใจแนวคิดทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และภาคประชาสังคม

1.2 เพื่อให้ศึกษาระดับนักถึงบทบาทและความสำคัญของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และภาคประชาสังคมต่อกระบวนการทางการเมืองและการบริหารประเทศ

1.3 เพื่อพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ รัฐบาล และประชาชนในเชิงวิพากษ์

1.4 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีเข้ากับสถานการณ์ทางการเมืองร่วมสมัยทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- 2.1 เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทภาวะผู้นำทางสังคมชุมชนและการเมือง
- 2.2 เพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ และประเมินประสิทธิภาพและศักยภาพของความเป็นผู้นำในทุกระดับ
- 2.3 เพื่อให้นักศึกษาสามารถสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทั้งส่วนตน ส่วนรวม และสามารถพัฒนาเป็นประเด็นวิจัย หรือการศึกษาค้นคว้าได้

หมวดที่ 3 ส่วนประกอบของรายวิชา

1. คำอธิบายรายวิชา

แนวคิดทางการเมือง ความสำคัญ บทบาททางการเมืองของพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ การขับเคลื่อนของภาคประชาสังคม ความเกี่ยวเนื่องกับการเมืองและกลไกการบริหารประเทศ ความสัมพันธ์ ระหว่างพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์กับรัฐบาลและประชาชน

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
21 ชั่วโมง	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	นำเสนอ/สัมมนา ศึกษา งานนอกสถานที่ รวม 24 ชั่วโมง	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
(เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.2	พัฒนาทักษะการเป็นผู้บริหาร และการจัดการธุรกิจที่มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่องาน มีวินัย เคารพสิทธิของผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม มีวินัย ตรงต่อเวลา มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	• สอดแทรกเนื้อหาด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่องาน และสังคม • สอนแทรกคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างที่สอนและการทำรายงานปัญหาสังคมโดยการพูดคุยกับนักศึกษา เน้นความรับผิดชอบต่องาน วินัย ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในกลุ่ม ความมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	• สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี • เข้าใจถึง ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ของมนุษย์

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.3	มีความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตระหนักและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน	- สอนแบบบรรยายพร้อมยกตัวอย่าง - ปรากฏการณ์ทางสังคม - ชมวิดีโอ อ่านบทความ - มอบหมายงานให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	- ประเมินและให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย - ประเมินจากการทดสอบย่อย และสอบปลายภาค

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.3	สามารถคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและแก้ปัญหาที่เผชิญได้	- กระตุ้นซักถามนักศึกษาโดยใช้ปัญหา - นำและตามด้วยการแก้ปัญหา - สอนแบบบรรยายพร้อมยกตัวอย่าง - ฝึกวิเคราะห์จากบทความ/วิดีโอ	- สังเกตพฤติกรรม - ประเมินผลจากการทดสอบย่อย และสอบปลายภาค - รายงานปัญหาสังคม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.3	สามารถรับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของคนอื่น มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	- สอนแบบบรรยายถามตอบ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - สนับสนุนให้มีการปฏิสัมพันธ์สื่อสารกัน โดยจัดกลุ่ม และมอบหมายให้นำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน	- สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักศึกษา - ประเมินและให้คะแนนจากงานกลุ่มที่มอบหมาย

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ โดยเลือกใช้รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม	- มอบหมายงานให้ทำรายงาน ค้นคว้าจาก Website โดยเน้นการอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - ทำรายงานและนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ประเมินจากการทำรายงานและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน				
ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำวิชา การบูรณาการ รายวิชา	3	การบรรยาย การ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร
2	- รัฐในฐานะพื้นที่ทางการเมือง - ทฤษฎีทางการเมือง • ความหมายของทฤษฎี การเมือง • การแบ่งประเภททฤษฎี การเมือง	3	การบรรยาย การ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน อภิปราย สรุป การเรียนรู้	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร
3	กลุ่มผลประโยชน์ • ความหมายและประเภท ของกลุ่มผลประโยชน์ • กลยุทธ์และวิธีการในการ ขับเคลื่อนผลประโยชน์ • ความแตกต่างระหว่าง กลุ่มผลประโยชน์แบบเป็น ทางการและไม่เป็นทางการ	3	ฟังบรรยายจากวิทยากร พิเศษ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น อภิปรายกลุ่ม สรุป การเรียนรู้ด้วยตนเอง	วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญด้านพรรค การเมืองและกลุ่มผลประโยชน์
4	ภาคประชาสังคมและการ เคลื่อนไหวทางการเมือง • บทบาทของภาคประชา สังคมในการเมือง • รูปแบบและวิธีการ เคลื่อนไหวของภาคประชา สังคม • กรณีศึกษา: การ เคลื่อนไหวทางสังคมใน ประเทศไทยและต่างประเทศ	3	ฟังบรรยายจากวิทยากร พิเศษ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น อภิปรายกลุ่ม สรุป การเรียนรู้ด้วยตนเอง	วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญด้านภาคประชา สังคมและการเคลื่อนไหวทาง การเมือง
5	ความสัมพันธ์ระหว่างพรรค การเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และรัฐบาล • กลไกการมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจเชิงนโยบาย	3	การบรรยาย การ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชั้นเรียน อภิปราย สรุป การเรียนรู้	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร

1. แผนการสอน				
ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	• Lobbying และการล็อบบี้ในบริบทไทยและสากล • ความท้าทายด้านธรรมาภิบาลและการทุจริตเชิงนโยบาย			
6	ความสัมพันธ์กับประชาชน และกระบวนการประชาธิปไตย • ช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชน • บทบาทของสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ • ความคาดหวังของสังคมต่อการมีส่วนร่วมของพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์	3	การบรรยาย การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน อภิปราย สรุปการเรียนรู้	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร
7	กลไกการบริหารประเทศกับการขับเคลื่อนของกลุ่มผลประโยชน์ • บทบาทของระบบราชการและสถาบันการเมือง • ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างกลุ่มผลประโยชน์กับกลไกรัฐ • ผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ	3	การบรรยาย การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน อภิปราย สรุปการเรียนรู้	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร
8	- แนวทางและวิธีการวิเคราะห์ทางการเมือง - การวิเคราะห์เปรียบเทียบและกรณีศึกษา • การเปรียบเทียบบทบาทของพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศต่างๆ • กรณีศึกษา : ไทย สหรัฐอเมริกา และจีน	3	- นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า กลุ่มผลประโยชน์ในบริบทสังคมไทย - ชักถาม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละประเด็นการศึกษา	ดร.ชาญชัย จิวจินดา ผศ. ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้และการสื่อที่ใช้	ผู้สอน
	สรุปและอภิปรายแนวโน้มในอนาคตของพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ในโลกการเมืองร่วมสมัย			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้			
กิจกรรมที่	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.	การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	3-5	30 %
	งานเดี่ยว	6	30 %
3.	นำเสนอประเด็นการศึกษาค้นคว้า	8	40%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

สนธยา พลศรี. (2560). *กลุ่มผลประโยชน์กับพลวัตการเมืองไทย*. ขอนแก่น: คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2545). *พรรคการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

บทความ / งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2550). *ทฤษฎีการเมืองเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cohen, J. M., & Uphoff, N. (แปลโดย ฉัตรทิพย์ นาถสุภา). (2541). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนา: แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

สมบัติ จันทรวงศ์. (2547). *เจ้าผู้ปกครอง*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์ คบไฟ.

อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2546). *การเมืองเปรียบเทียบ: ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลวิทย์ เจียรจิตต์. (2554). *การเมืองไทยกับพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรชาติ บำรุงสุข. (2559). *การเมืองเปรียบเทียบ: แนวคิดและกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน พิจารณาจากแบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา รวมทั้งการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

จากผลการสอบปลายภาค จากผลการประเมินการสอนของนักศึกษา การสังเกตการณ์ของอาจารย์

3. การปรับปรุงการสอน

จากผลการประเมินการสอนของนักศึกษา การประชุมของภาควิชาฯ การสัมมนาของวิทยาลัยฯ

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา
- ☒ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการทดสอบ
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน.
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม
- ☐ อื่นๆ ระบุ

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการสอบถามนักศึกษา การสอนเป็นทีม รวมทั้งมีคณะกรรมการของหลักสูตร พิจารณาข้อสอบและการตัดเกรด